מחוון למורה

מחוון: אותות, סירוב וחזרה למצרים: "שלח נא ביד תשלח"

1. "והן לא יאמינו לי" (א): שלושה אותות (מטה-נחש, צרעת, מים-דם). "לא איש דברים" (י): "מי שם פה לאדם", "ואנכי אהיה עם פיך". "שלח נא" (יג): חרון אף, ואהרן יהיה לו לפה.
2. רש"י: הנחש רמז שסיפר לשון הרע על ישראל ("תפש אמנותו של נחש"), והצרעת עונש על לשון הרע באמרו "לא יאמינו לי", כמו מרים. לימוד: חשד בכשרים ודיבור שלילי על הציבור חמורים, גם אצל מנהיג.
3. רש"י: שלח את מי שאתה רגיל לשלוח, אהרן (ובדבר אחר: מישהו אחר, כי משה לא יכניסם לארץ). ספורנו: שלח שליח מוכן ומתאים, ולא אדם שתצטרך לדבר דרכו. רש"י מדגיש את הענווה כלפי אהרן, וספורנו את חוסר ההתאמה האישית.
4. רש"י: משה חשש שאהרן, הגדול ממנו, יקפיד שאחיו הצעיר עולה לגדולה. ה' מעיד שאהרן ישמח בלבו: אהרן כמי שמפרגן בלב שלם, ולכן זכה לחושן.
5. משה חשש שלא יאמינו לו, ובסוף הפרק "ויאמן העם וישמעו כי פקד ה'". החשש לא התממש; ההבטחה התקיימה בזכות האותות ושיתוף אהרן.
6. א. "מי אנכי", "מה שמו", "לא יאמינו לי", "לא איש דברים", "שלח נא". תשובות לדוגמה: "כי אהיה עמך"; שלושה אותות; "מי שם פה לאדם"; אהרן. ב. ר' יהושע בן קרחה: כל חרון אף בתורה עושה רושם, וכאן לא נאמר רושם ולא בא עונש. ר' יוסי: יש רושם: אהרן, שהיה עתיד להיות לוי, נעשה כהן, ומשה נשאר לוי. ג. אהרן הדובר, משה מקבל את הדבר מה' ומוסר לאהרן, ועושה את האותות. דעה מנומקת: יתרון בהשלמת כוחות, חסרון באפשרות לחילוקי דעות.

פרשנות מסומנת כפרשנות (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו, רשב"ם ואור החיים מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה' מובא בכתיב ה'. ממלכתי: סיפורי השעבוד, לידת משה ושליחותו (שמות א-ו) נלמדים בחטיבה העליונה בלימודי התנ"ך (קריאה צמודה, ניתוח ספרותי ודיון ערכי); יש לבדוק מול תכנית הבגרות העדכנית ובחירת בית הספר. חמ"ד: לימוד חומש עם פרשנים (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ומדרש); הפרשנות מסומנת כפרשנות. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.